

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2024

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (045): Ακουστικές Δεξιότητες - Ανάλυση - Χορωδία
ΛΥΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α': ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ακουστικές Δεξιότητες

[25 μον.]

Οδηγίες

- Ακολουθείστε τις οδηγίες που εκφωνούνται για να λύσετε τις ασκήσεις.
- Η κάθε άσκηση θα ακουστεί τρεις (3) φορές, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

1. Κυκλώστε τον ορθό χαρακτηρισμό των δύο (2) μελωδικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

1.1 Διάστημα 1 A. 4^η καθαρή [1]
B. 5^η ελαττωμένη
Γ. 6^η μεγάλη
Δ. 7^η μεγάλη

1.2 Διάστημα 2 A. 2^η μεγάλη [1]
B. 3^η μεγάλη
Γ. 4^η καθαρή
Δ. 5^η καθαρή

2. Κυκλώστε τον ορθό χαρακτηρισμό των δύο (2) αρμονικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

2.1 Διάστημα 1 A. 2^η μεγάλη [1]
B. 3^η μεγάλη
Γ. 4^η αυξημένη
Δ. 5^η καθαρή

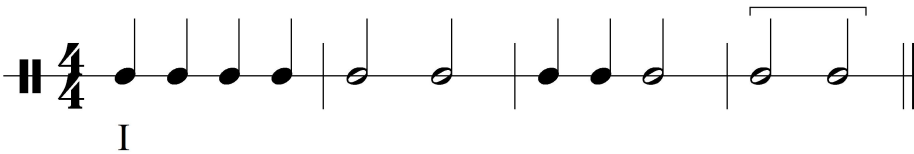
- 2.2 Διάστημα 2 Α. 4^η καθαρή [1]
 Β. 5^η ελαττωμένη
 Γ. 6^η μεγάλη
 Δ. 7^η μεγάλη

3. Κυκλώστε το είδος της τετράφωνης συγχορδίας που θα ακούσετε. [1]

- A. Ελάσσονα με 7μ σε α' αναστροφή**
B. Μείζονα με 7μ σε α' αναστροφή
Γ. Μείζονα με 9μ σε ευθεία κατάσταση
Δ. Ελαττωμένη με 7ελ. (Diminuita)

4.1 Κυκλώστε την πτώση που δημιουργείται από τις δύο (2) τελευταίες συγχορδίες της τετράφωνης εναρμόνισης της μελωδίας που θα ακούσετε. [2]

Σάς δίνεται ο ρυθμός της και η πρώτη συγχορδία.

- A. Τέλεια αυθεντική
B. Ατελώς Αυθεντική
Γ. Απροσδόκητη
Δ. Μισή

4.2 Κυκλώστε τις συγχορδίες που αποτελούν την πιο πάνω πτώση. [1]

- A. V⁷ - VI
B. ii^{ο6}₅ - V⁷
Γ. V⁶₃ - I
Δ. V - I

5. Κυκλώστε την ορθή διαδοχή των συγχορδιών που θα ακούσετε.

[2]

A. I - N⁶- I₄⁶- V⁷- I

B. I - V/IV - IV - V - I

Γ. I - ii⁶- IV⁶- V - I

Δ. I - IV⁶- I⁶- V₅⁶ - I

6. Σάς δίνεται ο ρυθμός και η αρχική τονικότητα της τετράφωνης εναρμόνισης της μελωδίας που θα ακούσετε.

Κυκλώστε την ορθή επιλογή της δήλωσης που ακολουθεί.

[2]

Λα-: i

Η τετράφωνη εναρμόνιση της μελωδίας κινείται μετατροπικά προς τη(ν):

A. σχετική μείζονα

B. ομώνυμη μείζονα

Γ. ελάσσονα δεσπόζουσα (v) της αρχικής τονικότητας

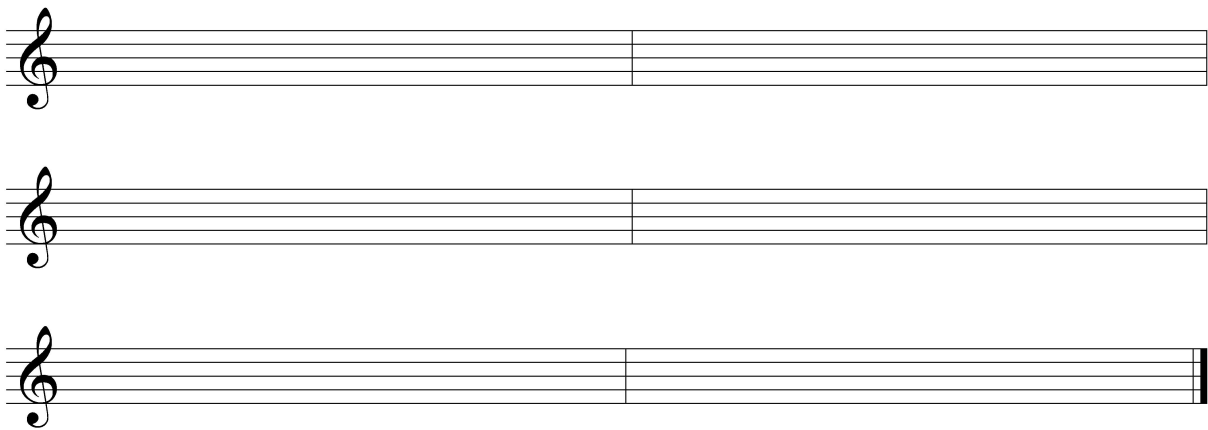
Δ. υποδεσπόζουσα (iv) της αρχικής τονικότητας

7. Γράψετε τη μελωδία που θα ακούσετε, ακολουθώντας τις οδηγίες που εκφωνούνται.[13]

Σας δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία της μελωδίας:

- Αποτελείται από έξι (6) μέτρα.
- Χωρίζεται σε τρεις (3) φράσεις.
- Είναι γραμμένη στη ρε ελάσσονα.
- Έχει μετρικό σπλισμό 4/4.
- Ξεκινά με θέση, με τη νότα Ρε κάτω από το πεντάγραμμο.
- Ακούγεται η τονική συγχορδία, ο αρπισμός και ο παλμός για να ακολουθήσει η εκτέλεση ολόκληρης της μελωδίας.

Πρόχειρο

Τελικό

Οδηγίες

- Όλα τα θέματα αφορούν αποκλειστικά στα αποσπάσματα που θα ακούσετε.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές.
- Πριν την πρώτη ακρόαση του κάθε αποσπάσματος, σας δίνεται χρόνος για να διαβάσετε τις ερωτήσεις.
- Κυκλώστε μία απάντηση, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Απόσπασμα 1

1. Στο απόσπασμα το μουσικό υλικό που ακούγεται προέρχεται από: **[1]**

- A. Ένα Chorus και την Coda
- B. Το ίδιο Chorus
- Γ. Δύο διαφορετικά Choruses**
- Δ. Τρία διαφορετικά Choruses

2. Κυκλώστε **μόνο** τις **τρεις (3)** δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. **[3]**

- A. Η τονικότητα είναι κυρίως μείζονα.**
- B. Η τονικότητα είναι κυρίως ελάσσονα.
- Γ. Το πιάνο έχει τόσο κύριο μελωδικό όσο και συνοδευτικό ρόλο.**
- Δ. Το πνευστό μουσικό όργανο που έχει τη βασική μελωδία είναι το κλαρινέτο.
- E. Το μοτίβο που ακούγεται από το σόλο πνευστό όργανο εμφανίζεται για πρώτη φορά στο έργο.
- ΣΤ. Το μοτίβο που ακούγεται από το σόλο πνευστό όργανο έχει εμφανιστεί και προηγουμένως στο έργο.**

Απόσπασμα 2

1. Στην αρχή και στο τέλος του αποσπάσματος ακούγεται η μελωδία που προέρχεται από: [1]

A. Το ίδιο παιδικό τραγούδι στο αριστερό χέρι

B. Δύο παιδικά τραγούδια και στα δύο χέρια

Γ. Τρία παιδικά τραγούδια και στα δύο χέρια

Δ. Ένα παιδικό τραγούδι στο δεξί χέρι

2. Κυκλώστε **μόνο** τις **δύο (2)** δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. [2]

Στο απόσπασμα ο συνθέτης χρησιμοποιεί:

A. Αποκλειστικά, ρυθμικά σχήματα δέκατων-έκτων για να αποτυπωθεί η βροχή

B. Ποικιλία ρυθμικών σχημάτων για να αποτυπωθεί η βροχή

Γ. Παράλληλες συγχορδίες και αρπίσματα ελαττωμένων συγχορδιών

Δ. Συγχορδίες με παράληψη της 3^{ης} και αυξημένες συγχορδίες

3. Το απόσπασμα σε σχέση με την ταχύτητα χαρακτηρίζεται κυρίως ως: [1]

A. Expressif et en dehors

B. Net et scherzando

Γ. Molto retenu

Δ. Vif et rapide

Απόσπασμα 3

1. Κυκλώστε **μόνο** τις **τρεις (3)** δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. **[3]**

A. Το μουσικό υλικό προέρχεται από την codetta και το Θέμα 2.

B. Το μουσικό υλικό προέρχεται από τη γέφυρα και το Θέμα 2.

Γ. Στην αρχή η βασική μελωδία ακούγεται από τα ξύλινα πνευστά και είναι κυρίως χρωματική.

Δ. Στην αρχή η βασική μελωδία ακούγεται από τα ξύλινα και τα χάλκινα πνευστά με απαντήσεις από τα τσέλα και τα κόντρα μπάσα.

Ε. Προς το τέλος, τα βιολιά I έχουν τον κύριο ρόλο στο θεματικό υλικό που ακούγεται.

ΣΤ. Προς το τέλος, το φλάουτο έχει τον κύριο ρόλο στο θεματικό υλικό που ακούγεται.

2. Ποια επιλογή αποτυπώνει την ένταση για ολόκληρο το απόσπασμα;

[0,5]

A. $mf \rightarrow f \rightarrow ppp$

B. $p \rightarrow ff \rightarrow p$

Γ. $pp \rightarrow mf \rightarrow fff$

Δ. $f \rightarrow ff \rightarrow mf$

3. Το απόσπασμα προέρχεται από την:

[0,5]

A. Έκθεση

B. Ανάπτυξη

Γ. Επανέκθεση

Δ. Coda

L. V. Beethoven

Συμφωνία no.1 op. 21 σε Ντο Μείζονα: I Adagio molto - Allegro con brio

[5]

Αφού μελετήσετε τα μμ. 112-120, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

*

1. Να κυκλώσετε δύο διαφορετικά παραδείγματα θεματικού υλικού από το Θέμα 1 και δύο διαφορετικά παραδείγματα θεματικού υλικού από το Θέμα 2 σημειώνοντας κάθε φορά Θ1 και Θ2 ανάλογα. (για το Θ2 οποιαδήποτε δύο διαφορετικά, όπως πιο πάνω – μμ. 114-116 ή 118-120 στα φλάουτα ή στα βιολιά II)

[2]

2. Να σημειώσετε τις τονικότητες στα:

[1]

μμ. 112-113: Λα Μείζων

μμ. 116-117: Ρε Μείζων

3.1 Να κυκλώσετε ένα παράδειγμα αρπίσματος τρίφωνης ελαττωμένης συγχορδίας. [0,5]

Οποιοδήποτε ένα από τα δύο διαφορετικά πιο πάνω στη γραμμή των Vc + Cb ή Fagotti.

3.2 Τι είδους συγχορδία δημιουργείται στα έγχορδα στον 3^ο παλμό (σημειώνεται με *) του μέτρου 119; Ντιμινουίτα

[0,5]

4. Να ονομάσετε το ρυθμικό φαινόμενο στα μμ. 118-119 στα όμπρε 1 & 2.

[0,5]

Συγκοπή

5. Από πιο τμήμα της μορφής Σονάτα προέρχεται το πιο πάνω απόσπασμα;

[0,5]

Την Ανάπτυξη

Cl. Debussy *Estampes για Πιάνο: III Jardins sous la pluie*

[5]

Αφού μελετήσετε τα δύο αποσπάσματα να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Απόσπασμα 1:

60

63

Απόσπασμα 2:

72

75

1° Tempo (moins rigoureux)

Απόσπασμα 1:

1.1 Η μελωδία στο αριστερό χέρι του πιάνου στα μμ. 60-63 είναι σε κλίμακα:

[0,5]

- A. Εξατονική
- B. Οκτατονική
- Γ. Ολοτονική
- Δ. Πεντατονική

1.2 Να σχηματίσετε την κλίμακα που σημειώσατε στο 1.1 σε ανιούσα μορφή στο κλειδί Φα σε αξίες τετάρτων. [2]

Σημειώσεις:

1. Θεωρούνται σωστές λύσεις με εναρμόνιες νότες με τις πιο πάνω.
2. Η κλίμακα μπορεί να αρχίσει από οποιαδήποτε νότα από τις πιο πάνω.

Απόσπασμα 2:

2. Ποια τεχνική σύνθεσης χρησιμοποιεί ο συνθέτης στη μεσαία φωνή στο αριστερό χέρι στα μμ.73-77;

Μελωδικό οστινάτο

[0,5]

Απόσπασμα 1 & Απόσπασμα 2:

3. Να συγκρίνετε τα δύο αποσπάσματα ως προς τη μελωδία και την υφή καταγράφοντας τις παρατηρήσεις σας στον πίνακα που ακολουθεί. [0,5 χ 4] [2]

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 1 <i>Οποιοδήποτε ένα από τα πιο κάτω σε κάθε κελί</i>	ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 2 <i>Οποιοδήποτε ένα από τα πιο κάτω σε κάθε κελί</i>
ΜΕΛΩΔΙΑ	-Στο αριστερό χέρι -Ανιούσα και κατιούσα -Στηρίζεται στην ολοτονική κλίμακα, διαστήματα 2 ^{ας} , 4 ^{ης} αυξ. & οκτάβας (μμ. 60-63) και χρωματικής κίνησης (μμ. 64-65)	-Στο δεξί χέρι στα μμ. 75-77 -Προέρχεται από γαλλικό παιδικό τραγούδι -Ανιούσα, στηρίζεται σε διαστ. 2 ^{ας} , 3 ^{ης} & 4 ^{ης}
ΥΦΗ	-Πυκνή -Κυριαρχούσα μελωδία (στο αριστερό χέρι) με συνοδεία στο δεξί/ομοφωνική	-Αραιή -(μονοφωνική (μ. 72) / δύο 'στρώματα' στα μμ. 72-74, τρία στρώματα στα μ. 75-77 -κυριαρχούσα μελωδία (στο δεξί χέρι) με συνοδεία / ομοφωνική στα μμ. 75-77)

A. Schoenberg *Pierrot Lunaire*: VIII Nacht

[5]

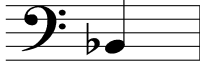

Αφού μελετήσετε τα μμ. 1-8, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

The musical score shows measures 1-8. The instruments are Bass Clarinet, Violoncello, Recitation, and Piano. The tempo is 'Gehende' (ca. 88). The lyrics are: 'Fin-stre, schwarze Rie - sen-fal - ter tö-te-ten der Son - neGlanz. Ein ge-schloß - nes Zau - - ber - buch,'. A red bracket highlights a melodic line in the Bass Clarinet and Cello parts from measure 4 to 8. A purple bracket highlights a melodic line in the Piano part from measure 7 to 8. An asterisk is placed above measure 7.

1. Στα μμ. 4-8 υπάρχει αυστηρή μίμηση (κανόνας) μεταξύ των μουσικών οργάνων. Να σημειώσετε με πάνω από το πεντάγραμμο υποδεικνύοντας το ανάλογο θεματικό υλικό σε κάθε όργανο, έτσι ώστε να φαίνεται ο κανόνας. [1,5]

0,5 X 3 (μπάσο κλαρινέτο, τσέλο και ένα οποιοδήποτε χέρι του πιάνου) = 1,5

2. Ποια νότα θα ακουστεί (concert pitch) όταν το μπάσο κλαρινέτο παίξει την τρίτη νότα του μέτρου 7 (υποδεικνύεται με *); Κυκλώστε τη σωστή απάντηση. [0,5]

A. B. Γ. Δ.

3. Η μετάφραση των στίχων στο μέρος της φωνής στα μμ. 4-6 είναι:

*Σκοτεινές, μαύρες γιγάντιες πεταλούδες
Σκότωσαν τη λάμψη του ήλιου.*

Να περιγράψετε σύντομα τρεις (3) τρόπους με τους οποίους αποτυπώνονται μουσικά οι πιο πάνω στίχοι λαμβάνοντας υπόψη μόνο το μέρος της φωνής στα μμ. 4-6. [3]

Ενδεικτικές απαντήσεις:

Ατονική μελωδία

Η κατιούσα κυρίως κατεύθυνση της μελωδίας

Η χρήση χρωματικών διαστημάτων

Η χρήση ελαττωμένων διαστημάτων

Η δημιουργία 'γωνιάς' στη μελωδία (π.χ. με τη χρήση της 7^{ης} ελ. στο μ. 5)

Η χρήση της τεχνικής Sprechstimme (ομιλούμενο τραγούδι)

Η περιορισμένη σχετικά έκταση της μελωδικής γραμμής

Η περιοχή που τραγουδά η φωνή (χαμηλή κυρίως)

Ρυθμικά σχήματα με παρεστιγμένα

Η ένδειξη δυναμικής *p*

Σημ. Οποιοσδήποτε τρεις από τις πιο πάνω παίρνουν από μία μονάδα.

ΑΓΝΩΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΕΡΓΟ

[3]

Αφού μελετήσετε το πιο κάτω απόσπασμα, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

The musical score is for a piano piece in 3/4 time, marked *Allegretto*. It is in G major (one sharp). The score consists of 30 measures, divided into four systems. The first system (measures 1-8) starts with a piano (*p*) dynamic in the bass and a *sf* dynamic in the treble. The second system (measures 9-18) includes a *cresc.* marking and a *sf* dynamic. The third system (measures 19-29) features *sf* and *p* dynamics. The fourth system (measures 30-30) is marked with an asterisk (*). The piece concludes with a final chord in G major.

1. Ποια είναι η τονικότητα του αποσπάσματος; **μι ελάσσων** [0,5]
2. Να χαρακτηρίσετε το αρμονικό διάστημα που σημειώνεται με αγκύλη στο μέτρο 3 (αριστερό χέρι). **7^η ελαττωμένη** [0,5]
- 3.1 Να σημειώσετε με πάνω από το πεντάγραμμο δύο μελωδικές φράσεις με σχεδόν πανομοιότυπο μουσικό υλικό. Η μία από τις δύο φράσεις είναι μία οκτάβα πιο ψηλά. **μμ. 1-8 (2^{ος} παλμός) & μμ. 8 (3^{ος} παλμός) – 16, ή, μμ.17-24 (2^{ος} παλμός) & μμ. 24 (3^{ος} παλμός) - 32** [0,5]
- 3.2 Ποια είναι η διαφορά των δύο φράσεων σε σχέση με την κατάληξή τους; [0,5]
Στην 1^η περίπτωση η 1^η φράση καταλήγει στη δεσπόζουσα και η 2^η στην τονική. Στη 2^η περίπτωση η 1^η φράση καταλήγει στην τονική της σχετική μείζονας και η 2^η φράση στη δεσπόζουσα της μι ελ.
4. Να χαρακτηρίσετε τη συγχορδία που υποδεικνύεται με * στο μέτρο 30. [1]
Αυξημένη 6^η (Ιταλική)

Σάς δίνονται τα μμ. 43-50 από την παρτιτούρα έργου *For the Beauty of the Earth*.
Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

43

S. vale and tree and flower, sun and moon and
 A. Hill and vale and tree and flower, sun and moon and
 T. Hill and vale and tree and flower,
 B. vale and tree and flower,
 Pia.

47

S. stars of light: Lord of
 A. stars of light: Lord of
 T. sun and moon and stars of light: Lord of
 B. sun and moon and stars of light: Lord of
 Pia.

1.1 Ποιος είναι ο συνθέτης του έργου; Κυκλώστε την απάντησή σας. [3]

A. John Williams

B. John Rutter

Γ. John Cash

Δ. John Dowland

1.2 Τί είδους σύνθεση είναι το έργο αυτό; [3]

Είναι ύμνος, ανήκει στη θρησκευτική μουσική και είναι γραμμένο για μικτή τετράφωνη χορωδία

1.3 Για ποιον λόγο οι φωνές τραγουδούν συλλαβικά στο πιο πάνω απόσπασμα; [3]

Για να τονιστεί το νόημα των λέξεων από όλους

1.4 Ποιες φωνές τραγουδούν unison στα μμ. 43-45; [3]

Οι σοπράνι με τους μπάσους (σε οκτάβα) και οι άλτι με τους τενόρους (στο ίδιο τονικό ύψος)

1.5 Σε ποια μέτρα χρησιμοποιεί ο συνθέτης την τεχνική του διαλόγου; [3]

Στα μέτρα 46 (3^{ος} παλμός) – 50 (1^{ος} παλμός)

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Β΄